

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN
İzmir Milletvekili

2

Trakya Bölgesi, Marmara Denizi havzası, Ergene Havzası, Istranca (Yıldız) Ormanları, kıyı ekosistemleri ve tarımsal üretim alanlarıyla birlikte çok katmanlı ve hassas bir ekolojik bütünlük arz etmektedir. Bölge aynı zamanda sınır aşan ekosistem özellikleri taşımakta, Bulgaristan ve Yunanistan ile hidrolojik ve atmosferik etkileşim içerisinde.

Nükleer enerji santralleri hem olası kaza riskleri açısından, hem de normal işletme süreçleri ile çevresel etki yaratan tesislerdir. Soğutma suyu deşarjları deniz suyu sıcaklığını artırarak plankton yapısını değiştirebilmekte, bu durum besin zinciri üzerinden balık popülasyonlarını etkilemektedir. Ayrıca düşük düzeyli dahi olsa radyoaktif kalıntı salımları uzun vadede deniz altı birikme tabakalarında ve canlı dokularda birikim gösterebilmektedir.

Trakya'nın önemli bir kısmı tarım toprağı niteliğindedir. Toprak ve yeraltı suyu sistemleri, Ergene Havzası'nda hâlihazırda sanayi kaynaklı ciddi kirlenme baskısı altındadır. Bu ekolojik yükün üzerine yüksek riskli bir enerji teknolojisinin eklenmesi, kümülatif çevresel etki analizini zorunlu kılmaktadır.

İklim değişikliği bağlamında ise nükleer enerji düşük karbonlu bir kaynak olmakla birlikte, inşaat sürecinin yüksek karbon ayak izi, uranyum madenciliğinin çevresel etkileri ve atık yönetimi sorunu önemlidir. Öte yandan su stresi artan Marmara Havzası'nda büyük ölçekli su kullanımı gerektiren bir tesisin sürdürülebilirliği ayrıca incelenmelidir.

Bu bağlamda;

1. Trakya'da planlanan nükleer enerji santrali için herhangi bir ÇED süreci mevcut mudur? Mevcutsa süreç ne aşamadır ve yürütülen ÇED sürecinde kümülatif etki analizi yapılmış mıdır? Yapıldıysa Ergene Havzası'ndaki mevcut kirlenme yükü bu analize dahil edilmiş midir?
2. Deniz ekosistemi üzerinde oluşacak ısıl kirlilik ve radyolojik birikim risklerine ilişkin uzun dönemli modelleme çalışmaları var mıdır? Bu çalışmalar kamuoyuna açık mıdır?
3. Trakya'daki tarım alanlarında olası radyoaktif kalıntı birikime karşı sürekli izleme sistemi kurulması planlanmakta mıdır? Toprak ve yeraltı suyu için referans eşik değerler belirlenmiş midir?

4. Olası bir radyasyon sızıntısında etkilenecek nüfus yoğunluğu, tarım alanı miktarı ve içme suyu kaynaklarına ilişkin risk haritaları hazırlanmış mıdır? Hazırlanmış ise, modellenen sızıntının olası etki sahası nedir?
5. Sınır aşan çevresel etki ihtimali nedeniyle komşu ülkelerle çevresel etki bildirim süreci yapılmakta mıdır?
6. Bölge halkının katılım toplantıları yapılmış mıdır? Katılım süreçlerinde bağımsız bilim insanlarının görüşleri ÇED raporuna yansıtılması planlanmakta mıdır?
7. Nükleer tesisin işletme ömrü sonunda ortaya çıkacak sökülüm atıklarının çevresel yönetim planı hazırlanmış mıdır?